

Κείμενο 1

Νέοι και επαγγελματική κατάρτιση

Το κείμενο αποτελεί άρθρο του Νίκου Φωτόπουλου που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ στις 05-01-2014 (διασκευή).

Η επαγγελματική κατάρτιση (αρχική και συνεχιζόμενη) εδώ και χρόνια λειτουργεί στο εκπαιδευτικό μας σύστημα ως ένα διακριτό πεδίο στο πλαίσιο της μη τυπικής εκπαίδευσης, παρέχοντας ευκαιρίες για ανάπτυξη των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού.

Ωστόσο, στην Ελλάδα ο σχεδιασμός, η οργάνωση, η υλοποίηση και εν τέλει η αξιοποίηση των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης δεν φαίνεται να έχουν αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, με συνέπεια οι εκροές του συστήματος αυτού να εμφανίζουν ελάχιστη σύνδεση με την απασχόληση, χαμηλό βαθμό συγκράτησης της εργασίας, χαμηλό βαθμό συνάφειας μεταξύ εργασίας και γνωστικού αντικειμένου κατάρτισης. Τα συμπεράσματα αυτά παρουσιάζονται σε σχετική πρόσφατη έρευνα του Κέντρου Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ), αναδεικνύοντας τη διαχρονική αναποτελεσματικότητα των συστημάτων αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης στη χώρα μας.

Με βάση τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι στις μέρες μας είναι περισσότερο αναγκαία από ποτέ η διαμόρφωση μιας εθνικής στρατηγικής για τη διά βίου μάθηση, με τρόπο που η επαγγελματική κατάρτιση να αποτελέσει μια δημόσια πολιτική, κοινωνικά αξιόπιστη, και όχι μια ευκαιριακή υπόθεση απορρόφησης κοινοτικών/εθνικών πόρων ή κερδοφορίας μεμονωμένων ιδιωτών που εκμεταλλεύονται τις ελπίδες και τα όνειρα χιλιάδων νέων ανθρώπων. Ειδικότερα, διαδραματίζοντας με επάρκεια τον ρόλο που της αναλογεί, προκειμένου να καταστεί ένα αξιόπιστο πεδίο του εκπαιδευτικού μας συστήματος, θα συμβάλει αποφασιστικά στην ενίσχυση και τη διεύρυνση της τεχνογνωσίας του εργατικού δυναμικού της χώρας. Ταυτόχρονα, η λειτουργία της είναι επιβεβλημένο να συνδεθεί με την αναγκαία προσπάθεια για την παραγωγική ανασυγκρότηση της ελληνικής οικονομίας με έμφαση στη στήριξη των ανέργων, των εργαζομένων με χαμηλά εκπαιδευτικά και επαγγελματικά προσόντα, των νέων που δικαιούνται να ζουν και να δημιουργούν στον τόπο τους με αξιοπρέπεια και όνειρα για το αύριο.

Κείμενο 2

[Ο χαντράς¹]

Το παρακάτω κείμενο αποτελεί απόσπασμα από το μυθιστόρημα «Οι Βουκέφαλοι.1922» του Ανδρέα Νενεδάκη (Αθήνα: Κέδρος 1991) που αναφέρεται στη ζωή των ανθρώπων, Ελλήνων και Τούρκων, στο Ρέθυμνο των αρχών του 20ού αιώνα, μέχρι τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Η νύφη κάτασπρη με τους λεμονανθούς στα στήθια έβγαине από την εκκλησία. Δίπλα της ο γαμπρός, μεσοκαιρίτης αλλά κοτσονάτος², γυαλιστερός, ροδοκόκκινος. Μια μπαταριά υποδέχτηκε το ζευγάρι στον περίβολο. Γύρω στον φράχτη είχαν κρεμαστεί γυναίκες, παιδιά να θαυμάσουν τη νύφη και τον γαμπρό. Ετούτος είναι μαγαζάτορας τρανός. Ο καλύτερος χαντράς στην πολιτεία, ο πιο επιδέξιος. Πολλές γυναίκες, νιες και γριές, έκαναν τη δουλειά του χαντρά, οι περισσότερες όμως έφτιαχναν σ' όλη τους τη ζωή ένα δυο εργόχειρα. Η δουλειά ήταν δύσκολη και μόνο ο χαντράς την είχε επάγγελμα. Πολλοί τον κορόιδευαν πως ήταν γυναικεία δουλειά, πως δεν ταιριάζει σ' έναν άντρα με μουστάκια και γένια ν' ασχολείται με τις χάντρες, με τα ντοτίνια, όπως τά 'λεγαν, να ξομπλιάζει³ και να κεντά από το πρωί ως το βράδυ χάντρες πάνω σε σχέδια που έγγραφε μοναχός του, να φτιάχνει ταμπακοθήκες⁴, καπνοσακούλες, θήκες για τις δαχτυλήθρες και τις βελόνες, βεντάλιες, δαχτυλίδια που 'χαν πάνω τους καράβια, δέντρα, δράκους, άλογα και φτερωτά παράξενα, παραδεισένια. Με χρωματιστές χάντρες, μπλάβες⁵, κίτρινες, κόκκινες, και να γεμίζει το μαγαζί του ξόμπλια και υφαντά και γιακάδες σε παλτά και στα φουστάνια ακόμη, στους γύρους και στα μανίκια, να ράβει και να ζωγραφίζει με τις χάντρες του ό,τι μπορεί να φανταστεί ο νους του ανθρώπου. Και όλα τούτα σιγά σιγά να γεμίζουν τη σακούλα του λεφτά, να 'χει αγοράσει σπίτι αγαδικό⁶, να το γεμίσει έπιπλα, να το κάμει αρχοντικό και τώρα να παντρεύεται την καλύτερη νύφη της Χώρας.

Στην πρόσοψη του μαγαζιού του είχε μια μεγάλη ταμπέλα με χάντρες γαλάζιες κι άσπρες, την ελληνική σημαία με τον σταυρό, και την είχε καρφώσει πάνω στα θυρόφυλλα μέσα από το τζάμι και όπως φαινόταν από μακριά και από κοντά ήταν να φύγει ο νους του ανθρώπου. Οι Τούρκοι παραμέριζαν από φθόνο και μίσος, όμως δεν μπορούσαν να μη

¹Αυτός που έχει ως επάγγελμα την κατασκευή εργόχειρων ή αντικειμένων από χάντρες.

²Μεσόκοπος αλλά ζωηρός

³Να στολίζει, να διακοσμεί

⁴Θήκες για τον ταμπάκο, δηλ. τον πολύ λεπτά κομμένο καπνό που χρησιμοποιούσαν στα στριφτά τσιγάρα.

⁵Σκούρες, μαύρες

⁶Σπίτι που ανήκε σε αγά ή ταιριάζει σε αγά, πλούσιο σπίτι.

θαυμάσουν το έργο του χαντρά και δεν μπορούσαν μήτε στα κονάκια⁷ τους να τον κακολογήσουν γιατί οι χανούμισσες ήταν πελάτισσές του κι όλες είχαν πάντα έναν καλό λόγο γι' αυτόν.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ουποερώτημα (μονάδες 10)

Να συνοψίσεις σε 60-70 λέξεις τις κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να διέπουν την εθνική στρατηγική για την επαγγελματική κατάρτιση, σύμφωνα με το Κείμενο 1.

Μονάδες 10

2^ουποερώτημα (μονάδες 10)

Με δεδομένο ότι η 2^η παράγραφος του Κειμένου¹ αναπτύσσεται ως αίτιο – αποτέλεσμα, να δείξεις ποια νοηματικά στοιχεία απαρτίζουν τα 2 σκέλη (μονάδες 6) και πως συνδέονται γλωσσικά μεταξύ τους (μονάδες 2). Υπάρχει κατακλείδα στην παράγραφο και, αν ναι, ποιος είναι ο ρόλος της; (μονάδες 2)

Μονάδες 10

3^ουποερώτημα (μονάδες 15)

Στα παρακάτω αποσπάσματα του Κειμένου 1 (με υπογράμμιση στο κείμενο) να γράψεις στο απαντητικό φύλλο τι δηλώνει η ενεργητική μετοχή (μονάδες 3) και στη συνέχεια να τη μετατρέψεις σε ρήμα, κάνοντας και όποιες άλλες αλλαγές στη σύνταξη κρίνεις απαραίτητες (μονάδες 9). Ποια διαφοροποίηση παρατηρείς ως προς το ύφος, μετά τις αλλαγές που πραγματοποιήσες; (μονάδες 3)

α) ... παρέχοντας ευκαιρίες για ανάπτυξη των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού.

β) ... αναδεικνύοντας τη διαχρονική αναποτελεσματικότητα των συστημάτων αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης στη χώρα μας.

γ) ... διαδραματίζοντας με επάρκεια τον ρόλο που της αναλογεί ...

⁷Στα σπίτια

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Σε ποιον επαγγελματικό τομέα αναδείχθηκε ο ήρωας του Κειμένου 2 και ποια η ανταμοιβή του; Ποια είναι η άποψη του κοινωνικού περιβάλλοντος της εποχής γι' αυτόν και ποια η δική σου γνώμη; Να αναπτύξεις την απάντησή σου σε 100-150 λέξεις.

Μονάδες 15